

FOAIA POPORULUI

Apare în fie care Duminică

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI	Redacția și Administrația:	INSERATE
Pe un an Lei 14.-	Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.	se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Pe o jumătate de an Lei 7.-	(lângă postă)	(strada Măcelarilor Nr. 12).
Pe un pătrar de an Lei 3.50	Telefon Nr. 146.	Un șir petit primadată 50 bani, a doua-oară
Prețul unui Exemplar Lei -30	Adresa telegrafică: >Foaia Poporului.<	40 bani, a treia-oară 30 bani.

Programul de muncă al guvernului.

— Vorbirea domnului prim-ministru Vaida. —

În ședința de Marți, 16 Decembrie, a camerei, și în ședința de Joi, 18 Decembrie, a senatului, domnul ministru-prezident al României întregite a putut să și rostească vorbirea de mult așteptată, în care a schițat, care e situația țării în afară și care e programul de muncă al guvernului său. Vorbirea a fost ascultată cu încordată atențiune și întreruptă de multeori cu aprobări și aplauze sgomotoase. Domnul Vaida a cam următoarele:

Prezentându-se guvernul stră, primul guvern ieșit din parlamentul României Mari, sunt conștient de marea lui sarcină. Conștiința acestei înalte misiuni nu ne face să șovăim în îndeplinirea marelui datoriu pe care o avem. Vreme de două mii de ani a trecut pentru formarea personalității noastre naționale. Eram una numai sufletește, dar despărțită politiceste. Spada bravului soldat român a desăvârșit această unitate. În ceasurile de prigoană și de apărare a sortei vitrege, visul strălucit al lui Mihai Viteazul a fost pururea călăuzitor al sufletelor Românilor de pretutindeni. Memoriei lui Mihai Bravul se cuvine cea mai adâncă închinare.

Fără libertate nu se poate concepe dezvoltarea unui neam, iar lupta pentru libertatea noastră, numără desuii martiri: Horea, Cloșca și Crișan sunt înaintașii marii generațiuni dela 1848, care avea să fie prima piatră a României de azi, de sub conducerea bravului Rege Ferdinand. Programul realizat în Regat în ultima jumătate de veac este o dovadă și de vitalitatea neamului și de viitorul lui strălucit. (Aplauze.)

Până acum de curând, Români din Bucovina, din Ardeal și din celelalte ținuturi românești, suferind de despărțirea lor de noi și de apăsarea maghiară. Nici un neam n'a jertfit atât de mulți din fiul lui pentru realizarea unității sale (Aplauze.)

Consolidarea operei anunțată de unirea tuturor frașilor se săvârșește sub egida celui mai altruist dintre Regi, (Aplauze, strigăte de: Trăiască Regele! Deputații se scoală în picioare), alături de nobila Regina Maria (acelaș omagiu din partea camerei și aplauze).

Viața politică internă din ultima vreme o constituie blocul majoritar parlamentar alcătuit din cele cinci partide, și având în programul său următoarele puncte:

Revizuirea Constituției (Aplauze) în sensul neceșităților actuale ale țării și revizuirea celorlalte legi în legătură cu ea.

În chestiunea externă vom păsta dorința de a fi cât mai aproape de puterile aliante și asociate.

Reforma electorală va fi condiționată de votul obștesc, secret și obligator. (Aplauze.)

Reforma agrară va consta în darea pământului în mâna acelor cari-l muncesc, muncionii care se vor da în Constituție.

(Aplauze) Schimbările cari se vor face în actualele dispoziții, nu vor cuprinde în nici un caz prevederi în desavantajul țărănimii. (Aplauze la țărăniști)

Ministrul domeniilor și dela agricultură are datoria de a institui cât mai curând comisiile cari vor proceda la înfăptuirea reformelor agrare.

Reforma administrativă se va face pe bază de descentralizare; se va desființa jandarmeria, ca poliție sătească, fiind menținută ca organ administrativ și judiciar. Se va organiza un corp de funcționari, care, având leașa necesară pentru nevoile sale, va putea lucra cu conștiinciozitate și cu demnitate.

Refacerea economică este una din principalele grij ale guvernului, ca și reorganizarea căilor ferate.

Se va proceda la reforma financiară, echilibrându-se bugetul țării, desființându-se taxele pentru articolele de prima necesitate și sporindu-le pentru obiectele de lux; se va face introducerea impozitului progresiv pe venit; impunerea la dare a averilor făcute pe timp de război; urmărirea și confiscarea averilor făcute prin fraudă, participarea statului la beneficiile realizate prin export.

Vom reglementa munca, prin stabilirea de salarii minimale, prin protegierea copiilor și a femeilor din ateliere și uzine; vom cere contractul colectiv.

Nu vom ocupa de reconstruirea satelor, de clădirea de locușe sănătoase pentru populația nevoiașă dela orașe, vom înființa băi populare și vom lua măsuri generate pentru garantarea sănătății publice.

Vom lua măsuri pentru invalidii de război, pentru văduvele și orfanii celor căzuți în luptă. Vom naționaliza învățământul secundar, având în vedere drepturile mino-

rităților; vom desvolta învățământul normal și vom organiza autonomia bisericii românești și aceea a universităților.

Legi și ministere noul înființate vor avea sarcina de a proteja rasa și de a asigura o bunăstare cât mai desăvârșită.

Aprovizionarea țării ne va interesa de aproape. Vom avea grija cuvenită de instițuția glorioasă a armatei. Demobilizarea parțială a început. Vom cere asentimentul Suveranului pentru o amnestie echitabilă.

O desăvârșită unitate de gândire și de simțire, înțelegem s'o întemeiem pe o deplină egalitate de drepturi pentru toți. România Mare trebuie să fie iubită și iubitoare pentru toți, fără nici o deosebire de naționalitate.

Creștinismul este un element fundamental pentru orice Stat modern. Fără a stăneni practica niciunei credințe, se va respecta credința creștină ortodoxă. Un raport de reciprocă toleranță confesională trebuie să se întoneze în România.

Chestiunea evreiască a fost soluționată prin decretul lege din Iulie 1919, în mod complet și definitiv. Ratificarea acestui decret-lege trebuie să se facă urgent. Relațiile dintre noi și evrei nu aveau un aspect satisfăcător, însă nu din considerații confesionale. Le întindem o mână încrezătoare, cu convingerea, că ni se va răspunde cu aceeaș încredere.

Această vastă activitate va fi înfăptuită de resorturile respective, cari își vor împărți munca în mod rațional degajându-se cât mai mult de polițianism și lucrând numai pentru consolidarea țării.

Spre a porni aranjarea treburilor noastre interne, a trebuit să regulăm întâi raporturile noastre cu vecinii. Relațiile cu acești vecini sunt de așa natură în cât, până la ratificarea păcii continuăm să fim în calitate de aliați cu puterile Antantei.

O comunitate de interese foarte vădite există între noi și Polonia, căreia îi orim și mai departe succese și o activitate mereu rodnică pentru binele ei și al României.

Cu Ceho-Slovacia suntem de asemenea în foarte bune raporturi și urmărim cu interes și simpatie munca ei spre renaștere.

Suntem în aceeași bună legătură cu Regatul Iugo Slav, cu care avem aiă ea întrese comune.

Românii din Macedonia ne preocupă și dorim ca atitudinea Greciei să justifice trecutul ei de clasică măreșie.

Sângele vărsat în comun este între noi și Aliații noștri garanție mai deplină, decât tratatele scrise pe hârtie. Știri lansate

de dușmanii noștri din străinătate vor să arunce dubiul asupra realității noastre. Este un neadevăr, pe care-l desmințim, de oarece raporturile noastre înțelegem să le menținem mereu cu acelaș caracter de dragoste respectuoase și leală. (Aplauze.)

România de mâne nu mai e cea de ieri. E adevărat, că Conferința de pace nu ne-a împlinit toate interesele. Inșă n'a făcut aceasta din rea voință. Compromisurile au fost cerute de dorința de a nu favoriza pe unii și a apăsa pe alții, și multe lacrimi au fost vărsate în cupa belșugului nostru național. Rana produsă prin ruperea ținuturilor Banatului să nu zăpăcească mințile. Inșăși mărimea câștigului nostru să ne fie un serios îndemn la muncă.

Se zice, că semnarea tratatului minorităților e abdicarea noastră dela independență. Inainte de tratatul de față, independența noastră era și mai discutabilă...

DI I. Brătianu: Cer cuvântul, domnule președinte.

DI Vaida: Tratatul de azi nu constituie în nici un caz o abdicare dela demnitatea noastră. Abdicare, dacă este, ea a început atunci, când am iscălit tratatul cu Germania, care institua Liga Națiunilor. (Aplauze intense, semnificative.) In forma și împrejurările în cari am semnat tratatul cu Austria, noi n'am avut libertatea de a alege, ci am cedat unor puteri mai mari decât noi. (Aplauze, sfrigăte de „Așa e! Așa e!”)

Până la război am lucrat în sfera de influență a Austriei și Germaniei. Ne-am smuls din această sferă. Compromisurile pe care le vom mai avea, în viitor, nu vor fi în nici un caz așa de dureroase, ca cele de până acum.

Politica de rezistență ar fi putut fi susținută, dacă era în sentimentul întregului popor și dacă oferea garanțiile unor rezultate mai bune.

Ce era să fie, dacă nu semnam? Prefer să nu răspund la această chestie, lăsând răspunsul pe seama altora. Mi-am luat eu răspunderea și am făcut acest salt în prăpastie, deși știam, că voi fi poate ojerit. In locul măsurilor ce s'ar fi luat față de noi, dacă nu semnam, ne așteaptă acum prietenia marilor noștri aliași. (Aplauze.)

Mulțumesc majorităților și domnilor colegi din minister, cari mi au dat ajutorul și încrederea lor. Mulțumesc de asemenea d-lui general Averescu, care a fost lângă noi în primele momente grele.

Când e vorba de interesele țării, interesele de partid trebuie să dispară. Să strângem rândurile, să ne adunăm forțele și se lucrăm pentru binele Patriei, lăsând la o parte considerațiile de partid, — să lucrăm pentru consolidarea României. (Aplauze la întreg blocul)

Asupra vorbirii domnului ministru-prezident se deschide obicinuita discuție parlamentară.

Răvaș politic.

Intregirea guvernului.

Din guvernul domnului Vaida a eșt generalul Averescu, titularul dela afacerile interne, și Octavian Goga, ministru de culte și instrucțiune publică. In mod interinal a primit conducerea afacerilor interne ministrul de finanțe Dr. Aurel Vlad, iar la culte și instrucțiune publică a fost numit titular I. Borcea, profesor, membru al partidului țărănist din vechiul regat. Mai departe, a trecut la industrie și comerț

Dr. Victor Bontescu, și locul său la domenii și agricultură l-a luat I. Mihalache, învățător, din partidul țărănist. Decretul regal despre această întregire de guvern s'a cerut Marți în ședința camerei și Joi în ședința senatului.

De ce s'a retras domnul Averescu?

Din comunicatele apărute în ziarele din capitală aflăm, că motivul care a îndemnat pe domnul general Averescu să se retragă din guvern a fost felul cum s'a făcut alegerea domnului N. Iorga de prezident al camerei, numai cu 168 voturi, din 568 de deputați câți sunt în cameră. Prin umare prezidentul Iorga nu a eșt ales din încrederea majorității camerei. Afară de aceasta, prezidentul camerei a apostrofat în câteva rânduri pe unii dintre membrii guvernului — prin eșri apostrofări domnul general s'a simțit atins. Păreerea generalului e aceea, că prezidenții corpurilor legiuitoare au să sprijinească guvernul, nu să-l atace. De aceea a preferit să iasă din guvern.

Din București.

— Desbaterile parlamentare din săptămâna trecută. —

Luni, în 15 Decembrie, s'a prezentat în cameră și prim-ministrul Vaida și a fost salutat cu aplauze. Vorbirea a rămas inșă să și-o rostesească în ședința următoare. Era încă tot cam bolnav. Ședința camerei e prezidată de domnul Iorga. Deputatul Simeon Mândrăscu roagă pe domnul președinte să aducă mulțumiri recunoscătoare guvernului din Italia pentru sprijinul dat legionarilor români. (Aprobări). Deputatul Inoanța, basarabean, se plânge de învazia rublelor în Basarabia, alți deputați au alte plângeri, cel mai mulți în contra stărilor dela căile ferate. Le răspunde ministrul M. Popovici dela lucrările publice. In urmă se înaintează o propunere subscrisă de 7 deputați, ca să se trimită o comisiune parlamentară, care să cerceteze situația dela căile ferate. Se mai fac și unele verificări.

La senat n'a fost nimic deosebit Luni, decât că domnul prim-ministru Vaida, primit și aci cu aplauze, a spus, că fiind încă bolnav, nu poate face nici o declarație. Va vorbi altădată.

Marți, în 16 Decembrie, la cameră, după îndeplinirea formalităților, vorbește deputatul Dr. Lupu. Inaintează un proiect de lege, despre înlocuirea direcțiunii atelierelor dela căile ferate prin un consiliu de conducere, în care să fie reprezentăți și lucrătorii.

Președintele Iorga cetește telegrama care se va trimite guvernului italian pentru bunele sentimente arătate față de legiunea română din Italia.

Deputatul Dr. Lupu cere unele lămuriri cu privire la marce cartier general, având intențiunea să facă o interpelare. Ședința să sâspinde, iar după redeschiderea se dă cuvântul dlui prim-ministru Vaida, care rostește vorbirea pe care o publicăm în fruntea folii. Imediat după el vorbește dl Ionel I. Brătianu, espunând pe larg toate fazele prin cari a trecut țara în cursul războiului.

Senatul n'a ținut Marți ședință și n'a putut ținea ședința nici Mercuri, pentru că prea puțin senatori erau prezenți.

Mercuri, în 17 Decembrie, la cameră și-a continuat vorbirea domnul Brătianu, iar după el a vorbit domnul Marghiloman, spunând care a fost rolul guvernului său pe vremea legării păcii cu puterile centrale, — pace legată, dar nu ratificată.

Joi 18 Decembrie, ședință la cameră și la senat. In cameră ministrul St. C. Pop anunță, că prin decret regal vor fi amnestiați toți alegătorii, cari nu au participat la algeri. In vechiul regat votarea e adevărat obligatorie. Deputații trec în secțiuni, pentru a hotărî, ce diurne să capete. După redeschiderea ședinței vorbește la declarațiile guvernului deputatul A. C. Ouză, și apoi deputatul Dr. Gândă din Banat, care cere dela guvern, să facă tot posibilul, ca Banatul întreg să fie alipit la România-Mare. Cererea aceasta o face în numele deputaților bănățeni, pe cari îi înșiră cu numele.

La orele 5 și jumătate lămpile electrice se sting și ședința se ridică în întunec.

La senat, după îndeplinirea formalităților, face ministrul-prezident Vaida declarațiile pe cari le-a făcut Marți la cameră. Se deschide discuția asupra lor. Vorbește episcopul Dr. Miron E. Cristea, care într'o frumoasă și patriotică cuvântare protestează în contra împărțirii Banatului. Vorbirea e primită cu aplauze furtivoase și se decide afșarea ei, ca model de sentimente românești.

Proxima ședință a senatului se va ținea Sâmbătă.

Camera a ținut ședință și Vineri, cu toate că era sârbătoare, ziua Sfântului Nicolae. Președintele Nicolae Iorga i s'au făcut ovațiuni la intrarea în sală din prilejul zilei onomastice. După formalitățile obicinuite, vorbește ministrul Vlad, care spune, că în vorbirea din rândul trecut n'a voit să atace marele cartier general, care e o instituțiune legală, ci a atins numai abuzurile săvârșite de unele organe ale sale. Rostește apoi Octavian Goga o vorbire mai lungă, polemizând cu Brătianu, și după el vorbește Dr. Imbroane din Banat, care arată necesitatea de a fi lipti întregul Banat la România-Mare. Ultimul orator al ședinței a fost deputatul Magearu, care a vorbit despre situația economică a României pe timpul nevrălității.

Ședințele de Sâmbătă. La cameră iarăși cereri și plângeri din partea mai multor deputați, iar deputatul Magearu își continuă vorbirea și aduce alegii partidelor noue din parlament, cari vor face unitatea sufletească în România-Mare. In urmă camera votează competențele deputaților astfel: 2000 lei salar lunar și 100 lei diurnă pentru fiecare ședință. La senat au vorbit la declarația guvernului senatorii Ferechide, liberal, și E. Ungureanu, bănățean. Ședințele proxime se țin Luni, în 22 Decembrie.

Dela comendurea pieței, Sibiu.

Ordin Circular.

Permitere cu ordinele superioare pentru a pune în vedere celor în drept spre a lua în considerare și întocmai executare.

1. Toate scutirile de cartier anterior dela 16 Decembrie 1919 se anulează.

2. Nime nu poate primi un cartier militar fără aprobarea scrisă a subsemnatului.

3. Toate camerele rechiziționate deja de Comendure rămân valabile și nu se vor ocupa fără bilet de cartierulre, eliberat de Comendure.

4. La hoteluri se vor rechiziționa camere 10% fără plată și 10% cu plată. Ele nu se vor ocupa fără aprobarea Comendurei.

5. Comendurea nu va elibera bilete de cartierulre, fie în oraș, fie la hotel, decât pentru ofițeri și numai pentru aceia, ce se găsesc în localitate în interes de serviciu, iar ordinele de serviciu se vor prezenta Comendurei spre vizare.

6. Toate ziarele, publicațiile, spectacolele, teatre, cinematografe, intruniri etc., nu se vor putea ține fără o aprobare prealabilă a Comendurei, cerută cu trei zile înainte de ce va avea loc.

7. Ofițeri de rezervă pensionari sau ofițeri activi din fosta armată austro-ungară de naționalitate ungură sau sași, se vor prezenta săptămânal la Comendure pentru viză. (Miercuri)

8. Toate legitimațiile de călătorie se eliberează de prefectura locală și poliție și se vor viză de siguranță și se vor aproba de Comendure.

9. Toate automobilele se vor înscrie la Comendure, vor avea bilet de liberă circulație, care îl vor prezenta la cerere și Nr. de ordine eliberat de poliție; viteza în interiorul orașului nu va fi mai mare decât 15. Klm. pe oră.

10. Toți străinii cari nu vor avea bilete de identitate se vor prezenta la poliția controlului și înainte Comendurei spre expulzare.

11. Josul de cărți nu este permis în localurile publice; contravenienții se vor pedepsi, deasemenea și proprietarii localurilor.

12. Localurile vor putea fi deschise până la ora 12. Iar circulația până la 12:30.

13. Contravenienții dela aceste ordine se vor pedepsi conform legii și ord. în vigoare.

14. Organele polițienești și autoritățile militare se însărcinează cu executarea acestor ordine.

Comandantul pieței Sibiu.

Maior: (ss) Borescu.

De ale școlii.

Școala profesională a „Societății damelor române din Arad“.

Salutăm cu bucurie și însaflețire „Societatea damelor române din Arad“, pentru indemnul și demersul ei de a înființa în Arad o școală profesională pentru fete.

Consiliul Dirigent încă sprijinește acțiunea aceasta, prin faptul că a pus la dispoziția Societății zidirea modernă a școlii normale de stat situată la loc frumos, pe malul Murașului.

Școala aceasta înființată după modelul școlii similare renumite a „Reuniunii femeilor române din Iași“. — va primi personalul didactic trebuincios din Iași. Elevele, cari vor termina cu succes aceasta școală, vor primi diplomă care le va îndreptăți, să fie măestre independente, sau instructoare la școlile profesionale. Se vor primi și eleve cari doresc să fie pregătite pentru viața familiară și socială. Ele vor primi, pe lângă o cultură generală, instrucțiune în croitorie, cusutul albiturilor, lucru de mână și pregătirea bucatelor. Studii extraordinare: muzică și limbi străine.

Pentru fetele care au terminat 4 cl. civile, cursul de menaj va dura un an, pentru fetele cari au terminat numai școala primară, cursul va dura 3 ani.

Cursul profesional gradul I. e de 5 ani; cine a terminat gradul I. și vrea să se perfecționeze și se obțină diploma de măestră, va urma în gradul al II-lea care durează încă 3 ani.

Este de datoria tuturor, cari au la inimă cauza neamului nostru și îndeosebi e datoria preoților, cari înțelegând importanța cea mare a școlii profesionale, se întemne cu stăruință publică și îndeosebi fetele, ca să îmbrățișeze cariera aceasta, fiind o carieră, care procură un viitor sigur și rentabil.

Școala se va deschide în 1 Ianuarie 1920. Taxa anuală s'a fixat la 2000 cor. Prospecte și informațiuni se pot primi dela doamna Ana P., la Liceul Moise Nicoară Arad.

Comisariat județului Sibiu.

No. 1812 1919. Pref.

Publicațiune.

Cu ordonanța Consiliului Dirigent, Resortul Finanelor No. 18265 — 1919 s'a ordonat procurarea datelor de lichidare față de fosta Monarhie Austro Ungară.

Ca această lichidare să se poată efectua în mod corespunzător și pentru a putea apăra interesele cetățenilor noștri, conform ordonanței s'a format o Comisie pentru procurarea datelor de lichidare, a cărei activitate să estinde asupra teritoriului județului Sibiu.

În urma aceasta să învîtă toți cei interesați, să declare în scris comisei menționate la adresa Direcției financiare Sibiu, palatul financiar, etajul I, sala No. 1 în mod autentic toate datorile și pretenziunile ce le au pe teritoriul fostei Monarhii Austro Ungare, care nu aparține la România-Mare.

Declarațiunea trebuie să conțină răspunsul la următoarele întrebări:

1. Numele, ocupația și locuința declaratorului;
2. Suma datoriei sau pretenziunii;
3. Numirea termenului când e scadentă suma datoriei sau pretenziunii;
4. Adresa prezisă a respectivului, față de cine există pretenziunea sau cui datorează, și în fine;
5. Din care afacere a provenit datoria sau pretenziunea.

Datele de lichidare, a căror procurare cade în competența comisiei sunt:

- a) pretenziunile și datorile privaților față de privați, locuitori în statele nou formate, provenite din orice afaceri private (comerciale, industriale, etc);
- b) pretenziunile și datorile privaților față de instituțiuni private (bănci societăți, asigurări);
- c) pretenziunile și datorile față de stat, provenite din afaceri de ordine private (articoli liferati pe seama instituțiilor de stat, armatei etc.);
- d) aceleași pretenziuni și datorile instituțiilor private față de privați, instituțiuni private și stat.

Nu cade în competența comisiei procurarea datelor referitoare la datoria publică a statului de orice categorie (obligățiuni de stat, impozite, avansuri de retribuțiuni etc.)

Comisiunea are drept să respingă declarațiunile, cari nu se bazează pe acte, din cari să reiese realitatea pretenziunii.

Prin urmare fiecare interesat este invitat, ca pe lângă declarațiunea în scris să documenteze în mod legal prin acte autentice, sau prin acte cu subsemnătură privată subscrisă de părți, prin cambii cecuri, mandate comerciale etc. sau în lipsa acestor date prin libele de depunere, sau extracte din cărțile comerciale, — realitatea pretenziunii sale.

Actele menționate să cer în original, sau în copie autentificate de notarul public, sau de oficiul notarial. Actele originale după întrebuințare să vor restitui părților.

Toți cei interesați să învîtă de a-și înainta declarațiunile în termen de 14 zile dela data publicațiunii prezente și să face stent publicul, că declararea întârziată nu se va lua în considerare nici de aceasta comisie, nici de secția de lichidare de mai târziu. Pagubele provenite din aceasta le vor suporta interesații.

Sibiu, la 23 Decembrie 1919

Comisia pentru procurarea datelor de lichidare constituită pe seama județului Sibiu.

Dr. Nicolae Comșa,
prefect.

„Forestiera Română“

În numărul nostru de azi publicăm prospectul societății „Forestiera Română“, între prindere pentru exploatarea de păduri, s. p. a. cu sediul în Cluj.

Conform prospectului, societatea e contemplată cu un capital de cel puțin 50 mil. coroane; nu ne înțeleg însă, că va atinge și maximalul de 100 milioane, dăstă fiind situația că întreprinderile forestiere sunt dintre cele mai rentabile în țară.

Printre fondatori velen pe mulți dintre corifeii noștri financiari din Ardeal, ba chiar și din vechiul regat. Unele dintre benedice noastre mai mult sau mai puțin figurează printre ei.

După cum știm din informații deja la consfătuirea ultimă a fondatorilor avută la Sibiu în 15 Noembrie a. c. s'a asigurat o mare parte a capitalului social.

Prospectul indică și o înțelegere cu statul ce privește exploatarea pădurilor de stat și rentabilitatea lor, ceea ce din punct de vedere a veniturilor ștatului poate să aducă țării foloase foarte mari.

„Forestiera Română“ e după cât știm la noi prima societate românească pentru exploatarea de păduri și ce privește capitalul contemplat, una dintre întreprinderile uriașe cari s'au format în timpul din urmă menite să deschidă drumuri noului capitalului românesc.

Rugăminte și act de recunoștință.

Lipsurile de tot soiul, pe cari acum, în timp de iarnă, cu zile scurte, umede, friguri ase, posomorâte și oarecum lipsite până și de razele binefăcătoare ale soarelui încalzit și de viață dător, le simțim cu toții, dar le simț mai ales aceia, cari depărtați de mitte dela sinul cald al familiei, sunt dați la orașe, mai totdeauna în familii străine de neam, străine de lege și de obiceiuri, spre a-și căștiga, prin muncă înțepătoare și grea, din zori de zi și până noaptea târziu, cunoștințele și dexteritățile din câte o meserie, ca să le asigure pentru viață codrul de pâine.

Vorba este de învățaceii noștri meseriași, recrutați încă și acum mai numai din familii de pe sate, scăpătate în avere, dar cu atât mai cu belșug în avutul viu național, — în copii! O singură privire asupra acestor copii, când veniți să intre la meserie, despăștiți, cu costele și genunchii scoși din bițele hănițe, uicele ce le au, cu părul sburit, eșt din căciulă și cu picioarele abia înfășate în câteva sdrufe rupte, murdare, ce să tărie și ele din opincute, o singură privire asupra acestor copii e de ajuns, ca să te umple mila și competiția și să te faci, ori cât de împetrat ai fi, să rupi din avutul tău din darurile cu cari ești înzestrat dela Dumnezeu, o sfirmătură pentru încălzirea sufletului și a trupului atât de năcăjit al acestel ființe, cheamate a întâi și a face parte din clasa de mijloc.

Asemenea băleți, dat fiind, că noi, ca societate, din lipsa de fonduri, nu-l putem ajuta aproape cu nimic, de regulă se aplică pe 4—5 ani la meserie și cu de toate dela măestru. Acest „de toate“ află multă interpretare în detrimentul copilului, care în anul prim și câte-odată și în al doilea, neputând produce, după zisa unor măestri, decât cu cât să fe hrănit, rămâne îmbrăcat, ca vai de capul lui, cu hănițele de acasă.

Noi, Reuniunea meseriașilor sibiieni, cunoaștem de mult lipsurile ucenicilor și am lăst încă dela 1898 plăcuta sarcină să apelăm an de an la cei cu dare de mână în favorul celor năcăjiți, spre a fi împărțiți cu daruri în preajma sărbătorilor Nașterii Domnului.

În firma speranță, că cei buni ai noștri nu ne dau uitării nici acuma, îndrăsnim a ne ruga pentru binevoitoare contribuiri în bani, în albituri, în hănițe, încălțăminte, pălării etc.

Darurile se pradau la mâna subscrisului prezident (strada Bruckenthal Nr. 17).

În legătură exprimăm sincere mulțămite și recunoștința noastră cinstitei familii a farmacistului Virgil Vlad din Alba-Iulia, care, cu prilejul sărbătorii aniversalei al 12-lea dela căsătorie, a binevoit a ne darui 100 cor. ca să se împartă între săracii la Crăciun, și mulțămim d. nei văduve Friederika Billes, econoamă a spitalului garnizoanei militare din Sibiu, care a binevoit a ne darui, în același scop, tot 100 cor., în amintirea protopopului militar gr.-cat. Aron Lupșa (Minthia), decedat în acel spital.

Sibiu, 7 Decembrie n. 1919.

Comitetul Reuniunii meseriașilor din Sibiu:
Victor Tordășianu, Ștefan Duca,
prezident. notar.

Informațiuni

Dela „Asociațiune“.

Adunarea generală ordinată a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ e convocată pe 10 și 11 Ianuarie 1920 la Sibiu. Cu ocaziunea aceasta se va alege noul comitet și secretarul literar al „Asociațiunii“.

Congresul național bisericesc, convocat pe 28 Decembrie, iar cel electoral pe 2 Ianuarie 1920 la Sibiu, a fost amânat pe timp nelementat.

Judecătoria comunală a orașului Sibiu nu se mai afla în strada M. celorilor No. 8, ci în strada Mă. celorilor No. 2, zidirea din mijloc, No. uși 7—8. Tot acolo își are biroul și dotul prim-veterinar Fehér, unde se poartă și proto oalele de evidență despre vitele de pe teritoriul orașului nostru.

Dela Consiliul dirigent. În urma înțrării în guvernul central din București a mai multor și fi de resorturi, în locul lor au fost încredințați cu conducerea afacerilor secretarii generali, și anume, la resortul agriculturii domnul V. C. Osvaldă, la resortul finanelor domnul I. I. Lăpdatu la resortul comerțului domnul Ionel Comșa și la resortul industriei domnul inginer Muntean.

Legendele Românilor. A apărut cărțicica: Legendele Românilor, manual auxiliu pentru clasa II primară, în conformitate cu programa analitică oficială, de Toma Coșgiu, director școlar în Baj. S'a tipărit în tipografia seminarială din Blaj. Prețul unui exemplar o coroană. Se poate comanda dela domnul autor în editura cărții a apărut broșurica, Legendele, șase l. număr, sunt povestite în graiu simplu, la priceperea copiilor. Manualul e indispensabil pentru învățători și elevi, din care motiv îl recomandăm spre cumpărare, învățătorilor și părinților cu copii de școală.

Comenduire. Piețel din loc (Sibiu) aduce la cunoștință, că cu privire la sărbători, circulația pe stradă, începând din 22 Decembrie 1919 până în 1 Ianuarie 1920, durează până la 2 ore noaptea.

Aviz. Din însărcinarea Dlul prefect regional se provoacă toți proprietarii de case din acest oraș (Sibiu), să scrie pe table acșitate sub poartă, numele și profesiunea locuitorilor. Toate schimbările în casă să fie înțtinate în decurs de 12 ore, la biroul de înștiințare al polițiel.

Dela Magistrat. Primim în cunoștințăre dela Magistratul din Sibiu, că cu începere din 1 Ianuarie 1920 se redeschide bucutăria populară, în localul de pe spinarea cânelui, No. 3. Recomandăm atențiunii publicului sibilian această instituție umanitară și-l îndemnăm să-l dea tot sprijinul atât de necesar în aceste vremuri de enormă scumpete. În bucutăria populară primim prânz gratuit săracii orașului nostru.

Prețuri maximele. Comisiunea pentru stabilirea prețurilor a dispus, ca jumbulele și corurile simple să fie puse în vânzare cu câte 40 fileri, iar cele de lux cu câte 60 fileri bucata. Pâinea albă cu 2 coroane kilogramul. Carne de vită, calitatea primă, cu 20 coroane kilogramul, calitatea a doua cu 18 coroane. Carnea de porc se vinde cu 30 coroane și cu 28 coroane. Pentru slănină, untură și unsoare, rămân prețurile de mai înainte.

Dela poștă. Conform ordinului Direcțiunii Centrale a Poștelor, timbrele și valorile poștale maghiare, încă nesursarjate, cu finea a-

nulul curent vor fi scoase din circulație și se vor schimba cu timbre din ediția română sau sursarjate. Timbrele și valorile poștale (cărți poștale, facturi, plicuri cu mărci imprimare etc.) cari sunt în posesiunea particularilor și cari devin nevalabile, se pot schimba la oficiul poștal din loc până la 28 I. c. contra timbrele române.

Târguri de vite în Sibiu. După ce boala de gură și de unghii pe teritoriul orașului Sibiu a încetat, începând dela 23 Dec. târgurile săptămânale de vite se vor ține în toată Marța și Vinerea. În târgurile de vite săptămânale numai din acele comune se pot mână vite la târg, cari nu sunt infectate de vreun morb și numai acei cal, vite cornute, bivoli și oi, cari sunt provăzute cu billet de vite în toată regula. Capre, porci să pot mână în lunile de iarnă și numai dela orele 8—12. Negustorii de vite sunt îndatorați, ca în totdeauna să aibă permisul de comerț la ei.

Morții noștri. În luptele dela Tisa, date astă-vară în contra trupelor bolșevice maghiare,

au murit, ca eroi, următorii ofițeri, subofițeri și soldați din regimentul de infanterie No. 90 din Sibiu: Locotenentul Constantin Grossu, din Râmnicul-sărat, Sublocotenentii Hermann Kisch din Sibiu și George Banciu din Bungard, elevul plutonier Ilie Herța din Săliște, plutonierul Martin Sonntag din Sibiu, sergentul Ioan Albu din Lancrăm, caporalul Ieronim Păcurar din Lancrăm, caporalul Iohann Spieler din Sibiu, fruntașul Mihail Binder din Petrifalău, fruntașul Nicolae Crăciun din Sebeșul-săseș și soldații: Ioan Badiu, Sadu, Samuilă Barbu, Ilie, Nicolae Popa, Cărpiniș, Simeon Șinea, Pianul-de-sus, Miron Dragota, Fofeldea, Avram Vlad, Șaldorf, Iosif Jăcău, Nețuș, Silviu Prescurea, Șulumberg, Ilie Tudor, Săcădate, Ioan Petreu, Sibiel, Bealamin Hennig Ighidorf, Ioan Simpariu, Răul-Sadului, Ioan Furdui, Pianul-de-sus, Nicolae Țulea, Petrifalău, Vasile Grossu, Șușag, Achim Zlătariu, Gherța, Zaharia Lăcătuș, și Mihail Ramser, Șeica-mică. Odihnească în pace, și fie-le memoria în vece binecuvântată!

PROSPECT

de subscriere de acții pentru „Forestiera Română“ întreprindere pentru exploatare de păduri s. p. a. în Cluj.

În urma schimbării situației politice, care până acumă cu toate mijloacele tindea într'acolo, ca să năbușască în poporul nostru orice avânt de dezvoltare economică, datorită noastră este de a folosi ocazia și să năzuim într'acolo ca prin stăruință și cu puteri îndoite să ridicăm nivelul economic al țării.

Dela decretarea imperiului român în părțile dincoace de Carpați, au trecut abia câteva luni numai, și spiritul de întreprindere românesc s'a și ridicat cu un avânt ne mai pomenit până acumă, ca să înființeze fel de fel de întreprinderi cari au menirea de a umple locurile goale în economia noastră națională. Un ram însemnat însă în această economie, anume acela al întreprinderilor forestiere, nu a fost considerat până acumă de întreprinzătorii noștri.

Este știut că pădurile Ardealului formează o comoară nesecată pentru țară și și până acumă au avut parte de o îngrijire deosebită din partea statului. Dorește însă, că atât la exploatarea cât și la valorizarea lor poporul românesc a fost desconsiderat din partea rasei stăpânitoare, și astfel avem ocazia să vedem, că deși pădurile cele mai multe sunt pe teritoriu etnic românesc, totuși românii în cele mai multe părți nu au putut profita de ele, și abia găsim aici-celce proprietari sau exploatare de păduri cari să fie români.

Prin aceea că în prezent statul român a devenit proprietarul cel mai mare de păduri, de sine să impune problema, ca din aceste păduri și statul să tragă folosul mai mare ca până acumă.

De aceea noi, fondatorii mai jos subscriși facem apel la publicul românesc, ca atât cu banul cât și cu munca sa, să îmbrățișeze acest ram de activitate economică, și să ia parte din puteri la înființarea unei societăți de exploatare și valorizare de păduri.

Spre scopul acesta înființăm „Forestiera Română“ întreprindere pentru exploatare de păduri s. p. a. cu sediul în Cluj.

Societatea aceasta să înființezează pe un timp nedeterminat cu un capital social de minimul 25 milioane lei până la 50 milioane lei, urmând ca suma definitivă să se hotărască de adunarea generală constituantă conform subscrierilor de acții.

La subscriere să plătesc 30% de fiecare acție și o taxă de fondare de 50 lei. Restul să va plăti la termenele stabilite de Consiliul de administrație.

Vărsămintele se vor face în lei; celor cu domiciliul de pe teritoriul administrat azi de Consiliul Dirigent li se admite să facă vărsămintele sumelor subscrise în coroane, plătind două coroane pentru un leu. Acțiunile vor fi de câte 1000 lei sunând pe nume. Ultimul termen de subscriere va fi la 31 Decembrie 1919.

Activitatea societății să va estinde asupra următoarelor operațiuni în nex cu exploatarea și valorizarea de păduri:

a) întreprinderi industriale, o) întreprinderi financiare,
b) întreprinderi comerciale, d) înființarea de școli practice.
Fondatorii își rezervă dreptul să denucească primul Consiliul de administrație, conform legii pe 3 ani.

Subscrierile pentru acții să pot face la următoarele bănci:

„Albina“ — Sibiu; „Ardelana“ — Orăștie; „Banca Centrală“ — Sibiu; „Bihoreana“ — Oradea-Mare; „Bistrițana“ — Năsăud; „Economul“ — Cluj; „Furnica“ — Făgăraș; „Patria“ — Blaj; „Timișana“ — Timișoara; „România“ societ. anon. de asig. — Sibiu; „Victoria“ — Arad; „Vatra“ — Cluj, precum și la celelalte bănci românești, membre ale „Solidarității“.

În vechiul regat: „Banca Românească“ și „Marmorosch Blank & Co.“ în București.

Fondatorii își rezervă dreptul de selecționare, repartizare și reducere a acțiunilor Sibiu, 15 Noembrie 1919.

Fondatorii:

Anton Mocsonyi m. p. mare proprietar, Bulci	Gheorghe Balușiu m. p. proprietar, Cugir	Ing. C. Brătășanu m. p. București
Dr. Constantin Misits mp. proprietar, avocat, Lipova	Valeriu Herlea m. p. antreprenor, Cugir	Ing. Tiberiu Eremia m. p. București
Dr. Iancu Mețianu m. p. proprietar, Zărnești	„Ardelana“ inst. de credit și de economii, societ. pe acții Orăștie	Constantin Olariu m. p. antreprenor, Cugir
„Banca Centrală p. industrie și comerț Sibiu“ dir. I. Morandini m. p.	Teodor Vulpe m. p. proprietar, comerciant de lemn, Orăștie	I. Stefanescu m. p. proprietar, Cugir
Simion Damian m. p. contabil la „Ardelana“ Orăștie	Dr. Teodor Mihaly m. p. proprietar, Dej	Ilie Macelariu m. p. antreprenor, Sibiu
Dr. Ilie Beu m. p. medic, Sibiu	Dr. Octavian Rusu m. d. avocat, Sibiu	„Timișana“ inst. de credit și economii, societate pe acții, Timișoara
Dr. Nicolae Comșa m. p. prefect al jud. Sibiu.	C. Caragea m. p. mare proprietar, București	„Bihoreana“ inst. de credit și economii, soc. pe acții, Oradea-Mare
Ioan I. Vulcu m. p. proprietar, Orăștie	Arthur Milosovici m. p. întreprinz. Rusca Montană	Dr. Laurean Gherman m. p. director la „Vatra“, Cluj
Dr. Alex Morariu m. p. avocat, Caransebeș	„Albina“ inst. de credit soc. pe acții, Sibiu	Nicolae Oprean m. p. mare comerciant, Târgul-Mureș.
Alexandru Bălaș m. p. inginer silvic, Caransebeș	„România“ societate de asig., Sibiu	

Se caută

un morar iscusit, care să știe lucra la motor Diesel 25 putere de cai, moară cu 2 pietre și site. Reflectanții să se adreseze la Maria Vanga, Daia, p. u. Oarda-de-Jos, proprietăreasă, sau la Ioan Nicola, Sibiu, Strada Nouă No. 39.

140 acții

dela banca „Cordiana“ din Fofeldea, sunt de vânzare. Doritorii să se adreseze la administrația „Foii Poporului“, unde pot afla detaliuri.

No. 1706/1919.

Concurs

Pentru ocuparea postului de secretar comunal devenit vacant în comuna Galeș, plasa Săliște, județul Sibiului, scriu concurs cu termenul ultim 31 Decembrie 1919.

Invit reflectanții ce au cualificațiunea prescrisă în Art. de lege 1—1883 ori XX-1900 a-și înainta cererile instruite conform legii la subscrisul primpretor. Emolumentele, cele prescrise în lege și statutul de organizare comunal, locuință bună în natură.

Săliște, la 8 Decembrie 1919.

Pop, primpretor.

Nr. 1639/1919.

Concurs

Pentru ocuparea postului de secretar comunal devenit vacant în comuna Săliște, județul Sibiului, scriu concurs cu termenul ultim 31 Decembrie 1919.

Invit reflectanții ce au cualificațiunea prescrisă în Art. de lege 1—1883 ori XX-1900 a-și înainta cererile de concurs instruite conform legii la subscrisul primpretor până inclusive 31 Dec. 1919.

Emolumentele, cele prescrise în lege și statutul de organizare comunal, locuință bună în natură.

Săliște, la 8 Decembrie 1919.

Pop, primpretor.

Advocatul

Dr. Ioan Mușiu

reintors din războiu, și-a redeschis cancelaria advocațială în Sibiu, strada Șevș No. 2, în apropierea Tribunalului.

Hârtie

maculatură, de gazete și cărți, bună de pachetat în prăvăli sau ori unde, se află de vânzare cu chilogramul, în cantitate mai mare, la Librăria „Foia Poporului“ Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.

SECȚIA DE MAȘINI

a Reuniunii Economice Săsești Ardelene

Birou și magazine: STR. SĂREI No. 22 SIBIU Adresa telegrafică: MASCHABTEILUNG

are în depozit: tot felul de pluguri, grape, mașini de sămănat, mașini de sfărâmit cucuruz, mori de napi și de poame, mașini de tăiat paie, și toate celelalte mașini și unelte pentru economie. Apoi: Sape, lopeți, potcoave, țeseli, cuie pentru potcoave, lămpi de lipit metale, plăci de poleit, pompe, furci de gunoier, vedre de apă fiucuite etc. Șine de tren folosite potrivite pentru traverse. Carbid în orice cantitate, firnis, uleiuri de mașini, unsoare Tovotte, oleiu de rapiță.

Depozit principal pentru România-Mare a Fabricii de pluguri RUD. SACK și al firmei americane MAC CORMICK.

Tuturor cari ni-se adresează le răspundem prompt, detaliat și gratuit.

Se caută depozitari pentru localitățile mai mari ardelene și pentru părțile ungurești alipite de Ardeal.

Casă de vânzare

Casa din colțul străzii Rosmarin No. 1 și 13 în Sibiu, local de crăsmă cu 8 odăi mari, pivniță și bucutărie și 2 odăi de locuit. Curte mare pentru căruță și 3 locuințe pentru 3 familii de închiriat, șopru pentru cai și 2 grajduri mari, 18 camere pentru marță și grădină pentru legume, conduct de apă, lumină electrică, la poziție bună, se vinde din mână liberă. Doritorii să se adreseze la: Constantin Aldea, Săliște, Strada Valea, No. 1100.

De vândut

o casă cu 2 locuințe și grădină cu pomi în Sibiu, strada Zeughofplatz No. 13, cu front în 2 străzi.

Informațiuni dă majorul Mathias din Zeughofplatz No. 2.

Se vinde

un pat de lemn de nuc. Strada Wis No. 8, etaj.

Se caută

2 fete, una Victoria Nan de 19 ani și Ana Nan 22 ani cari au locuit în comuna Alțina. Cine știe ceva despre dănsese să anunțe pe părinții lor Ana și Vasilie Nan, Alțina 17, cari doresc veste despre copiii lor.

Cere știre.

Subscria rog pe acel prizonier, care a venit din Japonia și a fost cu Ioan Stănilă, învățător din Boarta, să binevoiască a-mi da amănunte unde a rămas, căci din 1915 numai am nicide știre. Lucreția Stănilă, soție de inv., Boarta, p. u. Șeica-Mare, jud. Târnavamare.

Publicare de licitație.

În ziua de 26 Decembrie la orele 3 d. a se va vinde la licitație o casă cu grădină din strada Verzelor No. 38.